

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL

Sloop flats in kader van 'de groene loper' te Maastricht
Avenue 2

16 NOVEMBER 2017

Gemeente Maastricht
Veiligheid en Leefbaarheid

Ontvangen op : 22-06-2021

Zaaknummer : 21-1328WB

Behoort bij besluit van B&W
d.d.

Behoort bij ontwerpbesluit van B&W
d.d. 27-09-2021

Contactpersonen

Adviseur ecologie en fauna
specialist

M +316 52 89 58 38

E @arcadis.com

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1632

6201 BP Maastricht

Nederland

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel en functie ecologisch werkprotocol	4
1.3	Leeswijzer	4
2	WETTELIJK KADER	5
2.1	Wet Natuurbescherming	5
2.2	Sancties bij overtreding	5
3	COÖRDINATIE TIJDENS UITVOERING	6
3.1	Toezicht en handhaving	6
3.2	Instructie van medewerkers	6
3.3	Deskundig ecooloog	6
4	AANWEZIGE SOORTEN	7
4.1	Vleermuizen	7
4.2	Overige soorten	8
5	MAATREGELEN, TAKEN EN ACTIES	9
5.1	Inleiding	9
5.2	Maatregelen	9
5.2.1	Vorbereiding	10
5.2.2	Sloop	11
5.2.3	Monitoring en beheer na oplevering	12
5.2.4	Nieuwbouw	13
	BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER SOORTENBESCHERMING	14
	BIJLAGE 2 BESCHERMDE SOORTEN	18
	BIJLAGE 3 NATUURKALENDER BESCHERMDE SOORTEN	21
	BIJLAGE 4 AFSCHRIFT ONTHEFFING	22
	BIJLAGE 5 LOGBOEK	35
	BIJLAGE 6 INPASSING PERMANENTE MAATREGELEN	36

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het onderliggende ecologisch werkprotocol is opgesteld naar aanleiding van de geplande werkzaamheden in het kader van 'de groene loper' te Maastricht. Ten aanzien van de werkzaamheden omtrent de sloop van de vier flatblokken aan de President Rooseveltlaan 102a t/m 160d en 161 t/m 191d en de Cobbenhagenstraat 2a t/m 8d te Maastricht is in 2017 een activiteitenplan opgesteld¹. Dit activiteitenplan gaat in op de geplande werkzaamheden waarin de mitigerende en compenserende maatregelen zijn vastgelegd en onderbouwd ten behoeve van de ontheffingsaanvraag. De startdatum van het blok aan de oostzijde van de A2 is nog niet bekend, maar zal niet eerder dan plaatsvinden dan 1 september 2018. De overige drie blokken worden vanaf 20 november 2017 gesloopt.

In bovengenoemde rapportage is vastgesteld dat op een aantal verschillende locaties de zwaar beschermde soort, Gewone dwergvleermuis, voorkomt. Uit de toetsing blijkt dat gedurende de werkzaamheden deze soort negatieve effecten ondervindt waarbij de Wet natuurbescherming (hierna Wnb) kan worden overtreden. Deze overtredingen dienen zoveel mogelijk te worden voorkomen en geminimaliseerd (gemitigeerd).

In het kader van de Wnb heeft een toetsing plaatsgevonden. Naar aanleiding hiervan is een aanvraag voor een ontheffing ingediend bij Provincie Limburg. Deze ontheffing is toegekend op 18 september 2017 (Kenmerk: 2017/64601 – Zie bijlage 4). De hierin vermelde voorschriften zijn meegenomen in dit ecologisch werkprotocol.

Dit werkprotocol heeft betrekking op de sloopwerkzaamheden waarbij ook de acties zijn vermeld ten aanzien van de nieuwbouw herontwikkeling. Ten aanzien van de nieuwbouw dient een specifiek werkprotocol te worden opgesteld met de aan deze fase specifiek verbonden, planning, afspraken, maatregelen en acties voortvloeiend uit de ontheffing.

1.2 Doel en functie ecologisch werkprotocol

Onderliggend ecologisch werkprotocol is opgesteld op basis van de mitigerende maatregelen zoals deze voorgesteld zijn in het activiteitenplan Wet natuurbescherming Avenue2¹. Tevens zijn voorwaarden uit de ontheffing meegenomen en gaat specifiek in op de maatregelen die getroffen moeten worden ten behoeve van de voorgenomen sloopwerkzaamheden.

Om de uitvoering van de mitigerende maatregelen te waarborgen, dient tijdens de werkzaamheden te allen tijde te kunnen worden aangetoond dat er gewerkt wordt volgens het ecologisch werkprotocol. Het werkprotocol is dan ook bedoeld voor zowel de projectmedewerkers van Avenue2 als voor de aannemers die het werk zullen uitvoeren en de ecologen van Arcadis die de werkzaamheden vanuit ecologie begeleiden.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de wettelijke kaders en verantwoordelijkheden met betrekking tot uitvoering beschreven. Hoofdstuk 3 gaat in op de coördinatie tijdens de werkzaamheden en in hoofdstuk 4 zijn de aanwezige soorten en hun locaties ten opzichte van het plangebied beschreven. Het ecologisch werkprotocol wordt uiteen gezet in hoofdstuk 5, waar alle te nemen maatregelen vermeld staan.

In bijlage 1 is het wettelijk kader van de Wnb opgenomen. Bijlage 2 bevat de soorten die beschermd worden onder de Wnb. Bijlage 3 bevat de natuurkalender met gevoelige perioden van de aangetroffen beschermde soorten. In bijlage 4 is de afgegeven ontheffing door Provincie Limburg opgenomen en bijlage 5 bevat de aanzet voor het ecologisch logboek. Bijlage 6 bevat een globale instructie over de plaatsing van de permanente voorzieningen in de te realiseren nieuwbouw.

¹ Activiteitenplan Wet Natuurbescherming Avenue2, Arcadis, 11 juli, 2017

2 WETTELIJK KADER

2.1 Wet Natuurbescherming

De Wnb is het vigerende wettelijk kader aangaande beschermde soorten. De toetsing heeft plaatsgevonden in de soortenbeschermingstoets en voor de verwachte overtreding van verbodsbepaling is een ontheffing aangevraagd. Deze ontheffing is vergund (zie bijlage 4). Het wettelijke kader is uitgebreid beschreven in Bijlage A.

2.2 Sancties bij overtreding

Wanneer wordt afgeweken van de maatregelen en de voorwaarden uit de ontheffing zonder hiervoor een ontheffingswijziging of goedkeuring aan te vragen, is er kans op een overtreding van de Wnb. Het bevoegd gezag (Provincie) kan dan door bestuursrechtelijke dwang toe te passen, de strijdige situatie alsnog beëindigen. Dat kan betekenen dat het werk stil wordt gelegd, waarna eerst de situatie geredificeerd dient te worden.

Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd. Dit kan betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van de herontwikkeling geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde voorwaarden. Het is dus belangrijk om de werkzaamheden volgens de gestelde voorschriften uit te voeren.

3 COÖRDINATIE TIJDENS UITVOERING

3.1 Toezicht en handhaving

De volgende personen zijn vanuit, Avenue2 en Arcadis betrokken en zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren van de werkzaamheden conform het ecologisch werkprotocol. Er wordt hierbij specifiek op gelet of mitigerende maatregelen worden uitgevoerd:

- Werkvoorbereider – [REDACTED] (Avenue2);
- Ecoloog van Arcadis – [REDACTED] (Arcadis)

Tijdens de werkzaamheden dient ecologische begeleiding door een deskundig ecooloog (zie H 3.3.) bereikbaar te zijn, zie contactgegevens hieronder. Wanneer tijdens de werkzaamheden twijfel bestaat over de uitvoering, beschermde soorten op een onverwachte plaats worden aangetroffen of wanneer volgens de ecooloog de werkzaamheden op een locatie in conflict zijn, moet het advies als bindend worden gezien en moet direct actie worden ondernomen.

Bij ecologische calamiteiten dient contact opgenomen te worden met ecooloog;

[REDACTED] tel +316 52 89 58 38, mail; [REDACTED]@arcadis.com).

Het werkprotocol en een exemplaar van de ontheffing dient tijdens de werkzaamheden aanwezig te zijn op de locatie. Op verzoek moeten deze stukken kunnen worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

Om effecten op beschermde soorten tijdens de werkzaamheden te beperken, is een goede samenwerking, afstemming en coördinatie vereist. Wijzigingen in planning, fasering, uitvoermethode of geheel nieuwe activiteiten in afwijking van dit protocol, dienen vooraf getoetst te worden door de ecooloog. Ecologische onderzoeken en te treffen maatregelen zijn gebonden aan specifieke perioden voor uitvoer. Om ongewenste uitloop te voorkomen is het daarom noodzakelijk om wijzigingen zo vroeg mogelijk in beeld te brengen en te communiceren met de ecooloog.

3.2 Instructie van medewerkers

Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden wordt het projectteam op de hoogte gesteld van de maatregelen die getroffen dienen te worden en welke zijn uitgewerkt in onderliggend ecologisch werkprotocol. De medewerkers worden door de verantwoordelijke ecooloog (zie H 3.3) ingelicht over de manier waarop de werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden. Tevens wordt besproken waar er rekening moet worden gehouden met beschermde soorten. Centraal hierbij staat het voorliggende ecologisch werkprotocol. In hoofdstuk 5 staat nader beschreven welke maatregelen getroffen dienen te worden en (indien relevant) op welke wijze deze uitgevoerd dienen te worden.

3.3 Deskundig ecooloog

In onderliggend werkprotocol wordt bij de werkzaamheden genoemd dat deze onder begeleiding van een ecooloog moeten plaatsvinden. Hier wordt telkens een deskundig ecooloog bedoeld, onder ecologisch deskundig persoon verstaat Provincie Limburg: een persoon die in een bepaalde situatie en voor specifieke soorten gevraagd wordt te adviseren en/of begeleiden, aantoonbare ervaring heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. Hij/zij voldoet aan een of meer van deze punten:

- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; (meest toegepast);
- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; of een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de Nederlandse organisaties als de Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen, en Stichting Beheer Natuur en Landelijk Gebied;
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming.

4 AANWEZIGE SOORTEN

4.1 Vleermuizen

Ondanks de nachtelijke leefwijze en onbekendheid zijn vleermuizen in Nederland wijdverspreid. Nederland telt maar liefst 16 soorten waarvan zeven soorten redelijk algemeen zijn en negen als vrij zeldzaam tot zeer zeldzaam geacht kunnen worden. Er zijn nog vijf andere soorten die in Nederland zijn waargenomen. Dit betreft dwaalgasten of soorten die in de laatste 50 jaar niet meer waargenomen zijn. Alle vleermuizen voorkomend in Nederland zijn carnivoren en jagen in de schemer of 's nachts op insecten. Ze houden er verschillende leefwijzen op na waarbij sommige soorten kolonies vormen en andere soms alleen of met enkele dieren bij elkaar huizen.

In het plangebied zijn verblijfplaatsen aanwezig van de gewone dwergvleermuis. Deze soort verblijft voornamelijk in gebouwen. De te slopen bebouwing biedt een geschikt habitat in de vorm van spouwmuren en open stootvoegen. Bij het vleermuisonderzoek in 2016 en 2017 zijn geen kraamverblijfplaatsen en minder zomer- en baltsverblijfplaatsen geconstateerd dan verwacht werd op basis van de onderzoeksgegevens uit 2009. Voor de mitigatie zijn we uitgegaan van de aantallen uit het onderzoek van 2009 en voor de ontheffing en de noodzakelijke handelingen ter ontmoediging van de meest recente onderzoeksgegevens uit 2017.

In de nazomer van 2016 zijn conform Vleermuisprotocol 2013 in totaal 11 baltsterritoria aangetroffen verdeeld over het gebied waarbinnen de 4 flats zijn gesitueerd. De hierbij toegepaste methodiek wijkt op dit punt niet af van het vleermuisprotocol versie 2017. Tijdens de zomerverblijf en kraamverblijf rondes (conform protocol 2017) zijn 10 zomerverblijfplaatsen vastgesteld. De kraamfunctie is niet aangetoond. De zomerverblijfplaatsen komen overeen met de locaties waar in de nazomer 2016 paarverblijfplaatsen zijn geconstateerd. Aangenomen wordt dat het hier dezelfde functionele verblijfplekken betreft die gedurende het gehele jaar een functie kunnen hebben. Ook wordt aangenomen dat de verblijfplekken ook in milde (rondom het vriespunt en hoger) winterse omstandigheden als winterverblijf benut worden maar bij aanhoudende vorst en zeer koude omstandigheden worden verlaten waarbij de dieren naar de zogenaamde massawinterverblijfplaatsen trekken. Deze massawinterfunctie is uitgesloten op basis van het onderzoek.

De verblijfplaatsen zijn vastgesteld onder de overstek van de daktrim, enkele openingen in de gevel zelf bij aansluiting met overstek van daktrim en in de aanwezige stootvoegen. Overige soorten (laatvlieger) is waargenomen in de wijk maar er is geen functie van deze soort vastgesteld in het plangebied.

4.2 Overige soorten

Voor overige soorten geldt dat effecten zijn uitgesloten, mits mitigerende maatregelen worden getroffen. Het betreft hier algemene broedvogels zonder jaarrond beschermd nest. Deze algemene broedvogels komen vrij algemeen voor en zijn in het kader van de zorgplicht beschermd.

In het geval overige beschermde soorten in het plangebied worden aangetroffen die al of niet zijn beschreven in dit werkprotocol, dient contact opgenomen te worden met een deskundig ecooloog. De werkzaamheden op de locatie van de beschermde soort worden tijdelijk onderbroken en na overleg met de ecooloog wordt bepaald wat gedaan kan worden. Centraal hierbij staat dat overtreding van verbodsbepalingen wordt voorkomen.

Wanneer er twijfel bestaat of de aangetroffen soort beschermd is, wordt contact opgenomen met de ecooloog. Deze beoordeelt de bevindingen en bezoekt, indien noodzakelijk, de locatie en beoordeelt om welke soort het gaat. Wanneer een beschermde soort wordt aangetroffen waar geen ontheffing voor is verleend, wordt in overleg met het bevoegd gezag beoordeeld welke vervolgstappen noodzakelijk zijn. Tot die tijd worden de werkzaamheden stilgelegd die leiden tot verstoring of het verdwijnen van de betreffende soort en bijbehorende vaste rust- en verblijfplaatsen. Pas wanneer de ecooloog toestemming heeft van het bevoegd gezag, mogen de werkzaamheden verder plaatsvinden. Hiervoor wordt door de ecooloog, indien nodig, een aanvullend ecologisch werkprotocol opgesteld.

5 MAATREGELEN, TAKEN EN ACTIES

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de op het project van toepassing zijnde (volgens uit activiteitenplan Wet natuurbescherming Avenue2 en ontheffing) mitigerende en compenserende maatregelen beschreven. Daarbij dient te alle tijden rekening te worden gehouden met de gevoelige periode van beschermde soorten, zie de natuurkalender in Bijlage 3. Voor algemeen voorkomende soorten geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, voor deze soorten zijn daarom geen maatregelen opgenomen. Mogelijke effecten op enkele exemplaren heeft geen invloed op de populatie. Er dient echter wel rekening te worden gehouden met de zorgplicht (zie Bijlage 1, Zorgplicht).

Voor de aanwezige soort (gewone dwergvleermuis) zijn bepalingen uit het kennisdocument gewone dwergvleermuis² gebruikt. Afwijkingen van het kennisdocument zijn ecologisch onderbouwd en gemotiveerd.

5.2 Maatregelen

De planning van de werkzaamheden, de algemene maatregelen die genomen dienen te worden en de uitvoering van deze maatregelen is reeds afgestemd tussen de opdrachtgever, aannemer en ecooloog.

De volgende algemene uitgangspunten zijn van toepassing:

- Richtlijnen vanuit de ontheffing zijn leidend.
- Maatregelen zijn conform richtlijnen met Kennisdocument gewone dwergvleermuis of bij afwijking ecologisch onderbouwd.
- 100% behoud functionaliteit habitat voor gewone dwergvleermuis op de lange termijn.
- Werkzaamheden bestaan uit gehele sloop bebouwing.
- Start sloop werkzaamheden 20 november 2018 en oplevering voor broedseizoen 2018 van blok 1, 4 en 5.
- Start sloop werkzaamheden blok 8 zal niet eerder dan 1 september 2018 plaatsvinden.
- Groen in de omgeving blijft behouden als leefgebied vleermuizen (met uitzondering van te verwijderen gevelgroen en tussenliggend groen tussen blok 4 en 5).
- Tijdelijke vleermuisverblijfplaatsen zijn in de directe omgeving geplaatst in de groenstructuur tussen de te slopen flats en omringende bebouwing.
- Alle mitigerende maatregelen worden getroffen binnen het plangebied of in de direct aangrenzende omgeving en daarmee binnen de actuele leefgebieden van de betreffende beschermde diersoorten. Hiermee is sprake van mitigatie en niet van compensatie.
- Alle werkzaamheden worden uitgevoerd in de minst gevoelige periode van beschermde soorten. Ter plaatse van bebouwing met verblijfsfuncties van jaar rond beschermde fauna dienen de versturende werkzaamheden (sloop) in de minst gevoelige periode en in één werkgang plaats te vinden.
- Definitieve planning en routing te bespreken met deskundige ecooloog en vast te leggen in het werkprotocol; wijzigingen in planning en uitvoering kunnen effect hebben op het mitigatieplan en de taakstelling en dienen daarom altijd door een deskundige ecooloog te worden beoordeeld in relatie tot het mitigatieplan en ontheffing.
- Drie weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden worden de gebouwen ontmoedigd.

² Gewone Dwergvleermuis, *Pipistrellus pipistrellus*, Kennisdocument, Versie 1.0, BIJ12, Juli 2017

In de hierop volgende paragraaf zijn maatregelen opgenomen welke getroffen dienen te worden in relatie tot het renoveren van de woningen in het plangebied. Er is daarbij onderscheid gemaakt in de voorbereiding, de renovatie en monitoring en beheer.

5.2.1 Voorbereiding

Tabel 1 Werkzaamheden ter voorbereiding

Planning	Soort (groep)	Mitigatie	Acties	Verantwoordelijke partij	Uitgevoerd? Datum/Paraaf
Voor start werkzaamheden	Alle	• Instructie werkzaamheden	• Instructie van ecooloog over werkzaamheden	Avenue2 en ecooloog Arcadis	Ja, 23-10-2017
		• Fasering werkzaamheden	• Eerste blok sloop vanaf 20 nov. 2017 • Sloop blok 1, 4 en 5 afgerond voor 15 maart 2018. • Sloop blok 8 vanaf eind september 2018 (na ontmoediging en vrijgave)	Avenue2	Ja, opgenomen in planning
Voor start werkzaamheden	Vleermuizen	• Ongeschikt maken en houden van verblijfplaatsen gewone dwergvleermuis	• Flatblokken ontmoedigen met exclusion flaps – controle ecooloog – of dicht of uitvliegflap op basis aanwezigheid sporen voor 1 november 2017. • Blok 8 ontmoedigen twee weken voorafgaand aan start sloop betreffende blok (uitgaande van planning in eind september – uitvoeren 1 september)	Avenue2 en ecooloog	Uitgevoerd (25-10-2017 en vrijgegeven (6-11-2017)
		• Plaatsen tijdelijke mitigatie (44 kasten VK MP 02 en 8 VK SK 03 verdelen over 5 locaties)	• Plaatsen tijdelijke verblijfplaatsen vleermuizen op palen en op bomen (zie Activiteitenplan Wet Natuurbescherming Avenue2 ¹) • Plaatsing conform instructie ecooloog	Avenue2	Uitgevoerd conform instructie (juni, 2017)
Week voor start werkzaamheden	n.v.t.	• Bericht aan bevoegd gezag waarop werkzaamheden gestart worden	• Bericht minstens 5 dagen voor start werkzaamheden met data en tijdstippen waarop werkzaamheden worden gestart • Versturen naar postbus 5700, 6202 MA Maastricht of via de berichtenbox voor bedrijven onder vermelding van het zaaknummer (2017-203782)	Avenue2	Uitgevoerd

Planning	Soort (groep)	Mitigatie	Acties	Verantwoordelijke partij	Uitgevoerd? Datum/Paraaf
Ten minste één week voorafgaand aan start mitigerende/compenserende maatregelen	N.v.t.	Bericht aan bevoegd gezag waarop de mitigerende/compenserende maatregelen worden uitgevoerd en afgerond (in hoeverre die niet samenvallen met de periode van uitvoering van de werkzaamheden)	- Bericht minstens 5 dagen voor start werkzaamheden met data en tijdstippen waarop werkzaamheden worden gestart - Versturen naar postbus 5700, 6202 MA Maastricht of via de berichtenbox voor bedrijven onder vermelding van het zaaknummer (2017-203782)	Avenue2	Uitgevoerd

5.2.2 Sloop

Tabel 2 Werkzaamheden ten tijde van de sloop

Planning	Soort (groep)	Mitigatie	Acties	Verantwoordelijke partij	Uitgevoerd? Datum/Paraaf
Tijdens de werkzaamheden	Allen	Fasering werkzaamheden	Wijk verdelen in routing/planning, niet alle blokken tegelijk.	Avenue2	Uitgevoerd
Tijdens de werkzaamheden	Vleermuizen	Voorkomen belemmering vleermuisverblijven	Niet plaatsen van opslag materiaal, bouwplaatsverlichting en of directe verstoringbronnen als geluid, stof, licht nabij de tijdelijk geplaatste verblijven	Avenue2 en ecooloog	Uitgevoerd, 6-11-2017
Indien calamiteit	Allen	- Calamiteit – soorten worden aangetroffen - Hanteren zorgplicht	Inschakelen ecooloog en daarmee vervolgstappen bepalen	Avenue2 en ecooloog	
Tijdens de werkzaamheden	Allen	Opnemen acties in logboek	Bijhouden logboek met acties betreffende flora & fauna, bijlage 5	Ecoloog	Lopend

5.2.3 Monitoring en beheer na oplevering

Tabel 3 Werkzaamheden na oplevering plangebied

Planning	Soort (groep)	Mitigatie	Acties	Verantwoordelijke partij	Uitgevoerd? Datum/Paraaf
Na oplevering woningen met faunavoorzieningen	Allen	Opnemen onderhoud van tijdelijke faunavoorzieningen in beheerplan	Opnemen onderhoud in beheerplan nieuwbouw	Avenue2, ontwikkelaar nieuwbouw met ecooloog	
Periodiek gedurende werkzaamheden en gedurende 3 jaar na oplevering		Controle tijdelijke faunavoorzieningen (enkel bij maatwerk inpassing)	- Controle ter plaatse door ecooloog - Rapportage van resultaten ter goedkeuring van ecologische voorwaarden door bevoegd gezag (Provincie Limburg)	Avenue2 en ecooloog	
Periodiek gedurende werkzaamheden en gedurende 3 jaar na oplevering		Onderhoud en eventuele vervanging van tijdelijke faunavoorzieningen	- Onderhoud tijdelijke voorzieningen - Bij schade tijdelijke verblijfplaats: vervangen kast	Avenue2 naar advies van ecooloog	

5.2.4 Nieuwbouw

Tabel 4 Werkzaamheden bij realisatie nieuwbouw

Planning	Soort (groep)	Mitigatie	Acties	Verantwoordelijke partij	Uitgevoerd? Datum/Paraaf
Vorbereiding	Vleermuizen	Opstellen specifiek werkprotocol	- Opnemen alle aan nieuwbouw gerelateerde maatregelen en acties - In ontwerp verwerken keus van permanente voorzieningen	Ontwikkelaar nieuwbouw, betrokken ecooloog en uitvoerende aannemer	
Uitvoering		Aanbrengen permanente voorzieningen	Plaatsen van 8 kraamverblijven en 44 inbouwkasten (leveranciers Miecon of Tichelaar) die voldoen aan Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (zie Bijlage 6 voor een voorstel)	Ontwikkelaar nieuwbouw en ecooloog	
Na oplevering woningen met faunavoorzieningen		Opnemen onderhoud van permanente faunavoorzieningen in beheerplan	Opnemen onderhoud in beheerplan nieuwbouw	Ontwikkelaar nieuwbouw met ecooloog	
Periodiek gedurende werkzaamheden en gedurende 3 jaar na oplevering		Onderhoud en eventuele vervanging permanente faunavoorzieningen	- Onderhoud permanente voorzieningen - Bij schade permanente verblijfplaats: vervangen kast	Ontwikkelaar nieuwbouw naar advies van ecooloog	
Periodiek gedurende werkzaamheden en gedurende 3 jaar na oplevering		Controle permanente faunavoorzieningen (enkel bij maatwerk inpassing)	- Controle ter plaatse door ecooloog - Rapportage van resultaten ter goedkeuring van ecologische voorwaarden door bevoegd gezag (Provincie Limburg)	Ontwikkelaar nieuwbouw en ecooloog	

BIJLAGE 1 WETTELIJK KADER SOORTENBESCHERMING

De **Wet natuurbescherming (verder Wnb)** is op 1 januari 2017 in werking getreden. De wet is in de plaats gekomen van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. De wet is ingedeeld in hoofdstukken en kent een algemeen deel (hoofdstuk 1), delen over Natura 2000-gebieden (hoofdstuk 2), soorten (hoofdstuk 3), houtopstanden, hout en houtproducten (hoofdstuk 4), verder delen die gaan over vrijstellingen, beschikkingen en verplichtingen (hoofdstuk 5), financiële bepalingen (hoofdstuk 6), handhaving (hoofdstuk 7), overige bepalingen (hoofdstuk 8) en tot slot een beschrijving van het overgangsrecht (hoofdstuk 9) en een beschrijving van de wijziging van overige wetten (hoofdstuk 10).

De taken en verantwoordelijkheden voor het verlenen van ontheffingen overgedragen van het Rijk naar de provincies. Het rijk blijft bevoegd gezag voor specifieke handelingen en activiteiten, zoals hoofdwegen, primaire waterkeringen en militaire luchthavens en terreinen. Voor de woningbouwcorporaties betekent dit dat de provincie bevoegd gezag is geworden voor het verlenen van ontheffingen voor de soortenbescherming in het kader van sloop, renovatie en grootschalig onderhoud van woningen.

Wanneer plannen worden ontwikkeld voor ruimtelijke ingrepen of voornemens ontstaan om werkzaamheden uit te voeren, dient vooraf goed te worden beoordeeld of er mogelijke nadelige consequenties voor beschermde inheemse soorten zijn. In beginsel is daarvoor de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk.

Beschermingscategorieën

De wet maakt onderscheid in drie categorieën van beschermde soorten, namelijk:

- Vogels, waarvan een deel met jaarrond beschermde nesten;
- Overige Europees beschermde soorten;
- Nationaal beschermde soorten.

Vogels

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn zijn in Nederland beschermd. De soorten van artikel 1 van Vogelrichtlijn zijn alle vogelsoorten die op het Europese grondgebied van de lidstaten van de EU voorkomen. Het deel daarvan dat van nature in Nederland voorkomt, is dus beschermd ([art. 3.1 lid 1](#)).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen de groep van vogels zijn soorten aangewezen waarvan het nest wordt aangemerkt als een zogenaamde “vaste rust- of verblijfplaats”. Dergelijke verblijfplaatsen zijn jaarrond beschermd en vormen de meest streng beschermde groep. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels zijn aangewezen in de “aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten” (Ministerie van LNV, 2009) en bestaan uit de categorieën van vogelsoorten opgenomen in onderstaande tabel.

Of voor het (buiten het broedseizoen) wegnemen van jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing noodzakelijk is, dient te worden vastgesteld met behulp van een zogenaamde omgevingscheck³. Daarnaast is de noodzaak tot een ontheffing mede afhankelijk van de mogelijkheid tot het mitigeren (inclusief het aanbieden van vervangende nestgelegenheid) van negatieve effecten.

Vogels	
Categorie	Type verblijfplaatsen
Categorie 1	Vaste rust- en verblijfplaatsen; nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Categorie 2	Nesten van koloniebroeders; nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop

³ Een deskundige dient vast te stellen of er in de omgeving voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden.

Categorie 3	Honkvaste broedvogels en vogels afhankelijk van bebouwing; nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn, of afhankelijk van bebouwing of biotoop
Categorie 4	Vogels die zelf niet in staat zijn een nest te bouwen; vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen
Categorie 5	Niet jaarrond beschermd, inventarisatie gewenst; nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

Overige Europees beschermde soorten

In deze categorie vallen alle in het wild levende dieren zoals genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn,
- bijlage II bij het Verdrag van Bern of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bonn; (art. 3.5 lid 1)

en (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) planten van soorten, genoemd in:

- bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of;
- bijlage I bij het Verdrag van Bern; (art. 3.5, lid 5)

De bijlagen zijn zeer uitgebreid en er staan ook veel soorten op genoemd die van nature niet in Nederland voorkomen. In bijlage A is een overzicht opgenomen van het deel dat van nature in Nederland voorkomt.

Nationaal beschermde soorten

Naast de soorten waarvan de bescherming op Europees niveau verplicht is gesteld, is er ook een aantal soorten op nationaal niveau beschermd. Dit is dus een “nationale kop” op de Europese bescherming. Het gaat hierbij om soorten die zeer zeldzaam en/of bedreigd zijn, en waarvan het duurzaam voortbestaan niet is verzekerd als geen beschermingsmaatregelen worden getroffen. De soorten waar het om gaat zijn opgenomen op de bijlage bij de wet (art. 3.10, lid 1 onder a en c). Deze lijst is opgenomen als bijlage.

Algemene zorgplicht voor alle soorten

De Wnb kent ook een **algemene zorgplicht**. Deze houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en – in dit geval - soorten. Dit laatste geldt ook voor soorten die niet specifieke beschermd zijn (art 1.11, lid 1). Dit houdt in ieder geval in dat handelen of nalaten van handelen dat schadelijk kan zijn zo veel mogelijk achterwege gelaten dient te worden (art 1.11, lid 2). Deze algemene zorgplicht geldt altijd en overal, met slechts als uitzondering handelingen die op grond van de Visserijwet worden uitgevoerd (art 1.11, lid 3). Overtredingen zijn strafbaar onder last van bestuursdwang (art 7.1 lid 2 onder a).

Verbodsbepalingen

Ten aanzien van **vogels** verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art. 3.1 lid 1), het opzettelijk vernielen van nesten, rustplaatsen en eieren (art. 3.1 lid 2), het rapen of onder zich hebben van eieren (art. 3.1 lid 3) en het opzettelijk storen van vogels (art. 3.1 lid 4). Het verbod tot opzettelijk storen geldt niet in het geval de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (art. 3.1 lid 5).

Ten aanzien van de overige **Europees beschermde diersoorten** verbiedt de wet het opzettelijk doden of vangen (art 3.5 lid 1), het opzettelijk verstoren (art 3.5 lid 2), het opzettelijk vernielen of rapen van eieren (art 3.5 lid 3) en het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (art 3.5 lid 4). Ten aanzien van de **Europees beschermde plantensoorten** verbiedt de wet het opzettelijk te plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen en vernielen (art 3.5 lid 5).

Ten aanzien van de **nationaal beschermde diersoorten** geldt slechts een verbod tot het opzettelijk doden of vangen (**art 3.10 lid 1 onder a**) en het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (**art 3.10 lid 1 onder b**). Ten aanzien van de **nationaal beschermde plantensoorten** geldt een verbod tot opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen (**art 3.10 lid 1 onder c**).

Vrijstellingen

Provinciale staten en de minister van EZ kunnen vrijstelling verlenen van de verbodsbepalingen (**art 3.3 lid 2-4; 3.8 lid 2-5, 3.10 lid 2**). Voor zover het gaat om de hiervoor beschreven verbodsbepalingen, kan in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting een ontheffing worden verleend van de verbodsbepalingen van **artikel 3.1, 3.5 en 3.10**, dus ten aanzien van alle beschermde soorten. Een vrijstelling mag alleen worden verleend wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan. Deze zijn gelijk aan de voorwaarden waaronder een ontheffing verleend kan worden (zie hier onder).

Voor welke soorten een vrijstelling geldt, verschilt per bevoegd gezag (ministerie van EZ en de afzonderlijke provincies). De lijst met vrijgestelde soorten van het ministerie is alleen van toepassing op handelingen waarvoor de minister van EZ het gevoegd gezag is. Voor handelingen waarvoor gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, geldt de vrijstellingslijst van de betreffende provincie. In bijlage A is een overzicht opgenomen van de vrijstellingen.

Ontheffing Wnb

Voor soorten waarvoor (in de betreffende provincie) geen vrijstelling geldt, moet wanneer niet volgens een gedragscode wordt gewerkt een ontheffing worden aangevraagd wanneer er een handeling wordt uitgevoerd waardoor een verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 of 3.10 van de Wnb wordt overtreden (**art 3.3 lid 1,3; 3.8 lid 1,3, 3.10 lid 2**). Of deze ontheffing kan worden verleend, hangt af of voldaan wordt aan de voorwaarden. De voorwaarden waar aan moet worden voldaan, verschillen per categorie.

De eerste eis die wordt gesteld, is dat er geen andere bevredigende oplossing mag zijn. Dat betekent -ook in combinatie met de in **artikel 11.1** beschreven zorgplicht- dat wanneer een overtreding redelijkerwijs te voorkomen is, en ontheffing niet mogelijk is. De werkzaamheden moeten dan op zodanige wijze worden uitgevoerd dat er geen overtreding van de wet plaatsvindt. Te denken valt aan het kappen van bomen buiten het broedseizoen, of het afzetten van en het wegvangen van soorten in het werkgebied. Verder kan een ontheffing alleen worden verleend wanneer is aangetoond dat er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort. Daarnaast gelden er per categorie verschillende aanvullende voorwaarden.

Voor **vogels** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van (**art 3.3 lid 4**):

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna;
- voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
- om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor overige **Europees beschermde soorten** kan alleen een ontheffing worden verleend in het geval van (**art 3.8 lid 5**):

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor de **nationaal beschermde soorten**, gelden de voorwaarden die gelden voor de overige Europees beschermde soorten aangevuld met ([art 3.10 lid 2](#)):

- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes of begraafplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
- in het algemeen belang.

Aanhaken bij de Omgevingsvergunning (WABO)

Er kan voor worden gekozen geen ontheffing Wnb aan te vragen, maar de toestemming aan te laten haken bij de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) cq. Omgevingsvergunning. In dat geval dient het betreffende onderzoek gevoegd te worden bij de aanvraag Omgevingsvergunning. Het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning vraagt vervolgens een verklaring van geen bedenking (vvgb) aan bij het bevoegd gezag Wnb. De voorwaarden waaronder de vvgb wordt afgegeven maken vervolgens onderdeel uit van de Omgevingsvergunning. Wanneer ervoor wordt gekozen de toestemming Wnb niet aan te laten haken, moet de ontheffing Wnb zijn aangevraagd voordat de Omgevingsvergunning wordt aangevraagd.

BIJLAGE 2 BESCHERMDE SOORTEN

Europees beschermde soorten

Nederlandse naam	Latijnse naam		
Planten (4)		Reptielen (3)	
Drijvende waterweegbree	Luronium natans	Gladde slang	Coronella austriaca
Groenknolorchis	Liparis loeselii	Muurhagedis	Podarcis muralis
Kruipend moerasscherm	Apium repens	Zandhagedis	Lacerta agilis
Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis		
Zoogdieren terrestrisch (8)		Vlinders (7)	
Bever	Castor fiber	Donker pimpernelblauwtje	Maculinea nausithous
Hamster	Cricetus cricetus	Grote vuurvinder	Lycaena dispar
Hazelmuis	Muscardinus avellanarius	Moerasparelmoervlinder *)	Euphydryas aurinia
Euraziatische lynx	Lynx lynx	Pimpernelblauwtje	Maculinea teleius
Noordse woelmuis	Microtus oeconomus	Teunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina
Otter	Lutra lutra	Tijmblauwtje *)	Maculinea arion
Wilde kat	Felis silvestris	Zilverstreephooibeestje *)	Coenonympha hero
Wolf *)	Canis lupus		
Vleermuizen (22)		Libellen (8)	
Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteinii	Bronslibel *)	Oxygastra curtisii
Bosvleermuis	Nyctalus leisleri	Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
Brandts vleermuis	Myotis brandtii	Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhinia pectoralis
Franjestaart	Myotis nattereri	Groene glazenmaker	Aeshna viridis
Gewone baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus	Noordse winterjuffer *)	Sympecma paedisca
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus	Oostelijke witsnuitlibel *)	Leucorrhinia albifrons
Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus	Rivierrombout	Gomphus flavipes
Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus	Sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis
Grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrum-equinum		
Grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus	Kevers (5)	
Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus	Brede geelrandwaterroofkever	Dytiscus lattissimus
Kleine dwergvleermuis	Pipistrellus pygmaeus	Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus
Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros	Heldenbok	Cerambyx cerdo
Laatvlieger	Eptesicus serotinus	Juchtleerkever	Osmoderma eremita
Meervleermuis	Myotis dasycneme	Vermiljoenkever	Cucujus cinnaberinus
Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus		
Noordse vleermuis	Eptesicus nilssonii	Overige soorten (2)	
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula	Bataafse stroommossel	Unio crassus
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii	Platte schijfhoren	Anisus vorticulus
Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus		
Vale vleermuis	Myotis myotis		
Watervleermuis	Myotis daubentonii		
Zoogdieren marien (5)			
Bruinvis	Phocoena phocoena		
Gewone dolfijn	Delphinus delphis		
Tuimelaar	Tursiops truncatus		
Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus		
Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris		
Vissen (2)			
Houting	Coregonus oxyrinchus		
Steur	Acipenser sturio		
Amfibieën (8)			
Boomkikker	Hyla arborea		
Geelbuikvuurpad	Bombina variegata		
Heikikker	Rana arvalis		
Kamsalamander	Triturus cristatus		
Knoflookpad	Pelobates fuscus		
Poelkikker	Rana lessonae		
Rugstreppad	Bufo calamita		
Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans		

*) Soorten verdwenen uit Nederland maar die toch beschermd zijn op grond van artikel 3.5 en 3.8 omdat er een gerede kans op terugkeer bestaat

Nationaal beschermde soorten

Nederlandse naam	Latijnse naam				
Planten (76)		Smalle raai *)	Galeopsis angustifolia	Hazelworm	Anguis fragilis
Akkerboterbloem *)	Ranunculus arvensis	Spits havikskruid *)	Hieracium lactucella	Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara
Akkerdoornzaad *)	Torilis arvensis	Steenbraam *)	Rubus saxatilis	Ringslang	Natrix natrix
Akkerogentroost *)	Odontites vernus vernus	Stijve wolfsmelk *)	Euphorbia stricta		
Beklierde ogentroost *)	Euphrasia rostkoviana	Tengere distel *)	Carduus tenuiflorus	Vissen (6)	
Berggamander *)	Teucrium montanum	Tengere veldmuur *)	Minuartia hybrida	Beekdonderpad	Cottus rhenanus
Bergnachtsorchis *)	Platanthera chlorantha	Trosgamander *)	Teucrium botrys	Beekprik	Lampetra planeri
Blaasvaren	Cystopteris fragilis	Veenbloembies *)	Scheuchzeria palustris	Elrits	Phoxinus phoxinus
Blauw guichelheil *)	Anagallis arvensis foemina	Vliegenorchis	Ophrys insectifera	Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus
Bokkenorchis *)	Himantoglossum hircinum	Vroege ereprijs *)	Veronica praecox	Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis
		Wilde averuit *)	Artemisia c. campestris	Kwabaal *)	Lota lota
Bosboterbloem *)	Ranunculus pol. nemorosus	Wilde ridderspoor *)	Consolida regalis		
		Wilde weit *)	Melampyrum arvense	Vlinders (20)	
Bosdravik *)	Bromopsis r. benekenii	Wolfskers *)	Atropa bella-donna	Aardbeivlinder *)	Pyrgus malvae
Brave hendrik *)	Chenopodium bonus-henricus	Zandwolfsmelk *)	Euphorbia seguieriana	Bosparelmooer-vlinder *)	Melitaea athalia
		Zinkviooltje	Viola lutea calaminaria	Bruin dikkopje	Erynnis tages
Brede wolfsmelk *)	Euphorbia platyphyllos	Zweedse kornoelje *)	Cornus suecica	Bruine eikenpage *)	Satyrum ilicis
Breed wollegras *)	Eriophorum latifolium			Duinparelmooer-vlinder *)	Argynnis niobe
Bruinrode wespenorchis	Epipactis atrorubens	Zoogdieren terrestisch (31)		Gentiaanblauwtje *)	Maculinea alcon
Dennenorchis *)	Goodyera repens	Aardmuis	Microtus agrestis	Grote parelmooer-vlinder *)	Argynnis aglaja
Dreps *)	Bromus secalinus	Boommarter	Martes martes	Grote vos *)	Nymphalis polychloros
Echte gamander *)	Teucrium cham. germanicum	Bosmuis	Apodemus sylvaticus	Grote weerschijn-vlinder *)	Apatura iris
		Bunzing	Mustela putorius	Iepenpage	Satyrum w-album
Franjementiaan	Gentianella ciliata	Damhert	Dama dama	Kleine heivlinder *)	Hipparchia statilinus
Geelgroene wespenorchis *)	Epipactis muelleri	Das	Meles meles	Kleine ijsvogel-vlinder *)	Limnitis camilla
Geplooide vrouwenmantel *)	Alchemilla subcrenata	Dwergmuis	Micromys minutus	Kommavlinder *)	Hesperia comma
Getande veldsla *)	Valerianella dentata	Dwergspitsmuis	Sorex minutus	Sleedoornpage *)	Thecla betulae
Gevlekt zonneroosje*)	Tuberaria guttata	Edelhert	Cervus elaphus	Spiegeldikkopje *)	Heteropterus morpheus
Glad biggenkruid *)	Hypochaeris glabra	Eekhoorn	Sciurus vulgaris	Veenbeslauwtje *)	Plebeius optileus
Gladde zegge *)	Carex laevigata	Egel	Erinaceus europaeus	Veenbesparelmooer-vlinder	Boloria aquilonaris
Groene nachtorchis	Coeloglossum viride	Eikelmuis	Eliomys quercinus	Veenhooibeestje	Coenonympha tullia
Groensteel *)	Asplenium viride	Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus	Veldparelmooer-vlinder	Melitaea cinxia
Groot spiegelklokje*)	Legousia speculum-veneris	Grote bosmuis	Apodemus flavicollis	Zilveren maan *)	Boloria selene
		Haas	Lepus europaeus		
Grote bosaardbei *)	Fragaria moschata	Hermelijn	Mustela erminea	Libellen (8)	
Grote leeuwenklauw*)	Aphanes arvensis	Huisspitsmuis	Crocidura russula	Beekrombout *)	Gomphus vulgatissimus
Honingorchis	Herminium monorchis	Konijn	Oryctolagus cuniculus	Bosbeekjuffer *)	Calopteryx virgo
Kalkboterbloem *)	Ranunculus polyanthemos ssp. polyanthenoides	Molmuis *)	Arvicola scherman	Donkere waterjuffer*)	Coenagrion armatum
		Ondergrondse woelmuis	Microtus subterraneus	Gevlekte glanslibel *)	Somatochlora flavomaculata
Kalketrip *)	Centaurea calcitrapa	Ree	Capreolus capreolus	Gewone bronlibel *)	Cordulegaster boltonii
Karhuizeranjer *)	Dianthus carthusianorum	Rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus	Hoogveenglanslibel*)	Somatochlora arctica
Karwijselie *)	Selinum carvifolia	Steenmarter	Martes foina	Kempense heidelibel *)	Sympetrum depressiusculum
Kleine ereprijs *)	Veronica verna	Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus	Speerwaterjuffer *)	Coenagrion hastulatum
Kleine Schorseneer *)	Scorzonera humilis	Veldmuis	Microtus arvalis		
Kleine wolfsmelk *)	Euphorbia exigua	Veldspitsmuis	Crocidura leucodon	Kevers (1)	
Kluwenklokje	Campanula glomerata	Vos	Vulpes vulpes	Vliegend hert	Lucanus cervus
Knollathyrus *)	Lathyrus linifolius	Waterspitsmuis	Neomys fodiens		
Knolspirea *)	Filipendula vulgaris	Wezel	Mustela nivalis	Overige soorten (1)	
Korensla *)	Arnoseria minima	Wild zwijn	Sus scrofa	Europese rivierkreeft	Astacus astacus
Kranskarwij *)	Carum verticillatum	Woelrat	Arvicola terrestris		
Kruipstijm *)	Thymus praecox	Zoogdieren marien (2)			
Lange zonnedaauw	Drosera longifolia	Gewone zeehond	Phoca vitulina		
Liggende ereprijs *)	Veronica prostrata	Grijze zeehond	Halichoerus grypus		
Moerasgamander *)	Teucrium scordium				
Muurbloem	Erysimum cheiri	Amfibieën (8)			
Naakte lathyrus *)	Lathyrus aphaca	Alpenwater-salamander	Triturus alpestris		
Naaldenkervel *)	Scandix pecten-veneris	Bruine kikker	Rana temporaria		
Pijlscheeffelk	Arabis h. sagittata	Gewone pad	Bufo bufo		
Roggelelie *)	Lilium bulbiferum croceum	Kleine water-salamander	Triturus vulgaris		
		Meerkikker	Rana ridibunda		
Rood peperboompje *)	Daphne mezereum	Middelste groene kikker	Rana klepton esculenta		
Rozenkransje *)	Antennaria dioica	Vinpootsalamander	Triturus helveticus		
Ruw parelzaad *)	Lithospermum arvense	Vuursalamander	Salamandra salamandra		
Stofzaad *)	Monotropa hypopitys				
Scherpkruid *)	Asperugo procumbens	Reptielen (4)			
Schubvaren	Ceterach officinarum	Adder	Vipera berus		
Schubzegge *)	Carex lepidocarpa				

*) soort die geen wettelijke bescherming had onder de Flora- en faunawet

Provinciale vrijstellingen nationaal beschermde soorten

Voormalige Tabel 1-soorten	Vrijstellingen per Bevoegd gezag												
	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	N-Brabant	N-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Z-Holland	Min. EZ
<i>Zoogdieren</i>													
Aardmuis	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bosmuis	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bunzing	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
Dwergmuis	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Dwergspitsmuis	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Egel	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gewone bosspitsmuis	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Haas	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Hermelijn	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
Huisspitsmuis	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Konijn	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Ondergrondse woelmuis	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓
Ree	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Rosse woelmuis	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Tweekleurige bosspitsmuis	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓
Veldmuis	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Vos	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Wezel	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
Woelrat	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
<i>Amfibieën</i>													
Bastaardkikker	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Bruine kikker	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Gewone pad	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Kleine watersalamander	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Meerkikker	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
<i>Voormalige Tabel 2/3-soorten</i>													
<i>Zoogdieren</i>													
Eekhoorn	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Steenmarter	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Wild zwijn	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗
<i>Reptielen</i>													
Hazelworm	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
Levendbarende hagedis	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗

Ontwerpbesluit

Definitief besluit

Vrijstelling

Geen vrijstelling

BIJLAGE 3 NATUURKALENDER BESCHERMDE SOORTEN

Onderstaande natuurkalender geeft ter indicatie aan wanneer werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd en wanneer beperkingen gelden met betrekking tot voorkomende beschermde soorten. Deze tabel is gemaakt conform het kennisdocument voor de gewone dwergvleermuis, gierzwaluw en huismus. Door het treffen van mitigerende maatregelen kan hier van worden afgeweken. Door bijvoorbeeld verblijfplaatsen van vleermuizen voorafgaand aan de renovatie ongeschikt te maken in de minst gevoelige periode, kunnen werkzaamheden in een andere periode plaatsvinden en kan er dus in een bredere periode worden gewerkt. Voor steenmarter geldt een uitzondering. Vaak is het daadwerkelijk voorkomen van deze soort niet vast te stellen. Daardoor wordt alleen mitigatie toegepast wanneer de soort aangetroffen wordt.

Tabel 4: Gevoelige periodes van soort(groep)en. Rood = geen werkzaamheden uitvoeren, oranje = werkzaamheden uitvoeren met mitigerende maatregelen, groen = werkzaamheden uitvoeren zonder maatregelen.

Soort		Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Vleermuizen, zomer-, paar-, winterverblijf													

BIJLAGE 4 AFSCHRIFT ONTHEFFING

provincie limburg

Arcadis Nederland B.V.
Postbus 1632
6201 BP MAASTRICHT

Cluster VRG
Zaaknummer 2017-203782
Ons kenmerk 2017/63706

Behandeld M.M. Mouchart
Telefoon +31 43 389 79 56
E-mail [redacted]@prvlimburg.nl
Maastricht 18 september 2017
Verzonden 18 september 2017

Uw kenmerk -
Bijlage(n) -

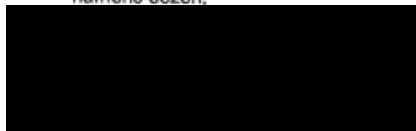
Onderwerp
Afschrift besluit

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u een afschrift van het besluit van 14 september 2017.
Het betreft:

Naam aanvrager : Avenue2 v.o.f.
Locatie adres : President Rooseveltlaan en Cobbenhagenstraat
Locatie plaats : Maastricht
Datum binnenkomst aanvraag : 14 juli 2017
Datum binnenkomst aanvullende gegevens : 15 augustus 2017
Zaaknummer : 2017-203782

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen,

Kwaliteitsmaker vergoedingen
Toezicht en Handhaving (VTH)

Bezoekadres:
Limburglaan 10
NL-6229 GA Maastricht

Postbus 5700
NL-6202 MA Maastricht
postbus@prvlimburg.nl

Tel + 31 43 389 99 99
Fax + 31 43 361 80 99
www.limburg.nl

IBAN -nummer:
NL08RABO0132575728
BIC-code: RABONL2U

Besluit van Gedeputeerde Staten van Limburg

Ontheffing Wet natuurbescherming Art 3.5, lid 2 en lid 4 Wnb

Avenue2 v.o.f.
Sloop 4 flatblokken in het kader van
“de groene looper” te Maastricht

Zaaknummer:
2017-203782

Kenmerk: 2017/64601

d.d. 14 september 2017

Verzonden: 18 september 2017

INHOUDSOPGAVE

1	Besluit.....	4
1.1	Afschriften.....	5
1.2	Rechtsbescherming.....	5
1.3	Inwerkingtreding	5
2	Voorschriften	6
2.1	Algemene voorschriften.....	6
2.2	Specifieke (soort)voorschriften.....	6
2.3	Overige voorschriften	7
3	Procedure.....	8
3.1	Aanvraag	8
3.2	Bevoegd gezag.....	8
3.3	Vorbereidingsprocedure	8
4	Overwegingen	9
4.1	Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten § 3.2.....	9
4.2	Omschrijving aanvraag.....	9
4.3	Gewone dwergvleermuis	11
4.3.1	Andere bevredigende oplossing.....	11
4.3.2	Belang	11
4.3.3	Staat van instandhouding.....	12
4.4	Conclusie	13
4.4.1	Gewone dwergvleermuis (Pipistrellus pipistrellus).....	13
4.4.2	Ten overvloede.....	13
4.4.3	Zorgplicht.....	13

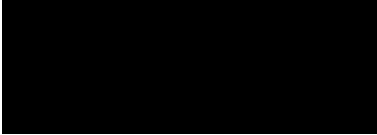
1 Besluit

Gedeputeerde Staten van Limburg hebben op 14 juli 2017, aangevuld op 15 augustus 2017, een aanvraag om ontheffing als bedoeld in de artikel 3.8 Wet natuurbescherming (Wnb) ontvangen van Avenue2 v.o.f.. De aanvraag betreft het slopen van 4 flatblokken aan de President Rooseveltlaan 102a t/m 160d en 161a t/m 191d en de Cobbenhagenstraat 2a t/m 8d te Maastricht, in het leefgebied van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer 2017-203782.

Gedeputeerde Staten van Limburg besluiten, gelet op de artikel 3.8 Wnb en gelet op de overwegingen die zijn opgenomen in deze ontheffing:

1. aan Avenue2 v.o.f. ontheffing te verlenen. Deze ontheffing wordt verleend in het kader van het slopen van 4 flatblokken langs de President Rooseveltlaan 102a t/m 160d en 161a t/m 191d en de Cobbenhagenstraat 2a t/m 8d, te Maastricht. Eén en ander zoals is weergegeven op pagina 9, figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport Activiteitenplan Wet Natuurbescherming Avenue2 d.d. 11 juli 2017;
2. dat ontheffing wordt verleend van de volgende verboden handelingen:
 - het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), art 3.5, lid 2, Wnb;
 - het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaats of rustplaats van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), artikel 3.5, lid 4, Wnb;
3. dat aan deze ontheffing de in hoofdstuk 2 vermelde voorschriften verbonden zijn;
4. dat, ten aanzien van de werkzaamheden omtrent de sloop van de 4 flatblokken aan de President Rooseveltlaan 102a t/m 160d en 161a t/m 191d en de Cobbenhagenstraat 2a t/m 8d te Maastricht, de ontheffing wordt verleend voor de periode 3 oktober 2017 tot en met 3 oktober 2022;
5. dat de ontheffing met betrekking tot permanente mitigatie geldig is totdat aan alle aan deze vergunning verbonden voorschriften is voldaan;
6. dat de aanvraag en de bijbehorende stukken ontvangen op 14 juli 2017, aangevuld op 15 augustus 2017, deel uitmaken van deze ontheffing, behoudens en voor zover daarvan bij dit besluit niet wordt afgeweken.

Gedeputeerde Staten van Limburg
namens dezen

Kwartiermaker Vergunningen
Toezicht en Handhaving (VTH)

2017-64601

4

1.1 Afschriften

Dit besluit is verzonden aan:

- Avenue2 v.o.f, Postbus 4379, 6202 BV te Maastricht

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- Arcadis Nederland B.V. Postbus 1632, 6201 BP te Maastricht;
- Gemeente Maastricht, Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht.

1.2 Rechtsbescherming

Als dit besluit uw belang rechtstreeks raakt en u het met de inhoud van dit besluit niet eens bent, kunt u bezwaar maken. U moet dan binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden een bezwaarschrift indienen. Gedurende deze termijn liggen het besluit en de bijbehorende stukken, na telefonische afspraak via +31 43 389 76 49, ter inzage in het Gouvernement aan de Limburglaan 10 te Maastricht. Op deze procedure is de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing.

Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend en bevat ten minste:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de datum;
- c. het zaaknummer en een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht, en;
- d. de redenen van het bezwaar (motivering).

Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan:

Gedeputeerde Staten van Limburg
Cluster Juridische Zaken en Inkoop, team Rechtsbescherming
Postbus 5700
6202 MA Maastricht.

Voor meer informatie verwijzen wij u naar www.limburg.nl. Klik vervolgens op "e-Loket".

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Als u een bezwaarschrift heeft ingediend, dan kunt u tevens een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening indienen bij de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Limburg, sector Bestuursrecht, Postbus 950, 6040 AZ Roermond.

U kunt ook digitaal een verzoek indienen bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Raadpleeg de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

1.3 Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking na toezending of uitreiking aan de belanghebbende(n) tot wie het besluit is gericht, onder wie begrepen de aanvrager.

Indien de voorzieningenrechter positief beslist op een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Awb, wordt de werking van het onderhavige besluit geschorst.

2 Voorschriften

2.1 Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de onder hoofdstuk 1 genoemde soort en beschreven verboden handelingen verleend.
2. De ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Het gebied waarvoor de ontheffing geldt, betreft het plangebied, gelegen in de gemeente Maastricht aan de President Rooseveltlaan 102a t/m 160d en 161a t/m 191d en Cobbenhagenstraat 2a t/m 8d, één en ander zoals is weergegeven op pagina 9, figuur 1 van het bij de aanvraag gevoegde rapport Activiteitenplan Wet Natuurbescherming Avenue2 d.d. 11 juli 2017.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met het bevoegd gezag indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek aan een toezichthouder van de provincie Limburg ter inzage worden gegeven.
6. De ontheffinghouder stelt ten minste vijf werkdagen voorafgaande aan de aanvang van het project het bevoegd gezag op de hoogte van de data en tijdstippen waarop werkzaamheden worden gestart. Deze melding kunt u per post versturen naar postbus 5700, 6202 MA Maastricht of via de Berichtenbox voor bedrijven, onder vermelding van het zaaknummer.

2.2 Specifieke (soort)voorschriften

7. Met in achtneming van onderstaande voorschriften, dienen de maatregelen uitgevoerd te worden zoals beschreven in de bij de aanvraag gevoegde rapporten:
 - Activiteitenplan Wet Natuurbescherming Avenue2 d.d. 11 juli 2017;
 - Veldkaarten Avenue2 v.o.f. aangeleverd op 15 augustus 2017.
8. Ontmoediging via exclusion flaps start direct na het verlenen van de Wnb-ontheffing met een uiterste startdatum van 3 oktober 2017 onder begeleiding, instructie en vrijgave van een ter zake deskundige ecooloog.
9. De sloop gebeurt gefaseerd, waarbij de sloop van het casco (beton) van het eerste blok op zijn vroegst op 20 november 2017 start.
10. Bij de realisatie van nieuwe woningen worden 8 permanente kraamverblijfplaatsen en 44 permanente paar/zomerverblijfplaatsen gerealiseerd voor de gewone dwergvleermuis.
11. De ontheffinghouder stelt ten minste één week voorafgaande aan de aanvang van de mitigerende en/of compenserende maatregelen, voor zover die niet (geheel) samenvallen met

de periode van de uitvoering van de werkzaamheden als bedoeld in voorschrift 8, het bevoegd gezag op de hoogte van de data en tijdstippen waarop mitigerende en/of compenserende maatregelen worden uitgevoerd en worden afgerond. Deze melding kunt u per post versturen naar postbus 5700, 6202 MA Maastricht of via de Berichtenbox voor bedrijven, onder vermelding van het zaaknummer.

2.3 Overige voorschriften

12. De onder 7, 8, 9 en 10 bedoelde maatregelen worden uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol dat ten allen tijde op locatie aanwezig is en waarmee het uitvoerend personeel bekend is.
13. De werkzaamheden, conform bovengenoemde voorschriften, dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Onder een deskundige wordt verstaan:
 - a. een inhoudelijke medewerker op het gebied van soorten bij een ecologisch adviesbureau;
 - b. of een persoon die beschikt over een afgeronde hbo- of universitaire opleiding met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
 - c. of een persoon die beschikt over een afgeronde mbo-opleiding, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
 - d. of een persoon die beschikt over een door ervaring opgedane gelijkwaardig niveau;
 - e. of een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij een Nederlandse beschermingsorganisatie;
 - f. of een persoon die zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de monitoring en/of bescherming van soorten.
14. Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient minimaal 8 weken voor het verstrijken van deze termijn, een verzoek tot verlenging van de ontheffing ingediend te worden.

3 Procedure

3.1 Aanvraag

Op 14 juli 2017, aangevuld op 15 augustus 2017, heeft Avenue2 v.o.f. een aanvraag om ontheffing ingediend voor de volgende in de Wnb verboden handelingen:

- het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), art 3.5, lid 2, Wnb;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaats of rustplaats van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), artikel 3.5, lid 4, Wnb.

De aanvraag bestaat uit de volgende stukken:

- Aanvraagformulier ontheffing - inclusief module soortenbescherming;
- Activiteitenplan Wet Natuurbescherming Avenue2 d.d. 11 juli 2017;
- Veldkaarten Avenue2 v.o.f. aangeleverd op 15 augustus 2017.

3.2 Bevoegd gezag

De handelingen worden in zijn geheel verricht in de provincie Limburg. Gelet op artikel 1.3 Wnb en artikel 3.8 is ons college het bevoegd gezag voor het verlenen van de ontheffing.

3.3 Voorbereidingsprocedure

Dit besluit is voorbereid met de reguliere voorbereidingsprocedure als beschreven in titel 4.1 van de Awb. Op een aanvraag om ontheffing wordt op grond van artikel 5.1, lid 1, Wnb in beginsel binnen dertien weken na de datum van ontvangst beslist. Ingevolge artikel 5.1, lid 2, Wnb is de beslistermijn met zeven weken verlengd.

Van het besluit wordt mededeling gedaan via de internetsite van de provincie Limburg (www.limburg.nl).

4 Overwegingen

De Wet natuurbescherming bevat regels voor het behoud van de biologische diversiteit en de bescherming van kwetsbare dier- en plantensoorten en hun natuurlijke leefomgeving. Enerzijds is Nederland hiertoe gehouden op grond van internationale verdragen en Europese richtlijnen. De Wet natuurbescherming kent daarom beschermingsregels voor soorten die onder de Europese Vogelrichtlijn zijn beschermd ('Vogelrichtlijnsoorten') in paragraaf 3.1, alsmede voor soorten die middels de Europese Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn bescherming genieten ('Habitatrichtlijnsoorten') in paragraaf 3.2. Anderzijds voorziet paragraaf 3.3 van de wet in regels voor een limitatief aantal soorten waarvan de bescherming niet internationaalrechtelijk is geregeld, maar waartoe de nationale wetgever op eigen initiatief heeft besloten ('andere soorten'). Deze drie beschermingsregimes kennen elk eigen verbodsbepalingen en voorwaarden voor ontheffing van de verboden. De voorliggende aanvraag heeft betrekking op het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten (§ 3.2).

4.1 Beschermingsregime Habitatrichtlijnsoorten § 3.2

Op 14 juli 2017, aangevuld op 15 augustus 2017, hebben wij ontvangen van Avenue2 v.o.f. een aanvraag om ontheffing van het in artikel 3.5, lid 2, Wnb opgenomen verbod om het opzettelijk verstoren van de gewone dwergvleermuis en in het in artikel 3.5, lid 4, Wnb opgenomen verbod om de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis te beschadigen of te vernielen. De ontheffingsaanvraag is ingediend ten behoeve van het slopen van 4 flatblokken aan de President Rooseveltlaan 102a t/m 160d en 161a t/m 191d en de Cobbenhagenstraat 2a t/m 8d, te Maastricht, voor de periode van 3 oktober 2017 tot en met 3 oktober 2022.

Een ontheffing van de bovengenoemde verbodsbepalingen kan worden verleend als aan elk van de volgende voorwaarden, zoals opgenomen in artikel 3.8, lid 5, Wnb is voldaan:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- de handeling is nodig in het kader van een of meer van de in bovengenoemde artikelen genoemde belangen;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Een toetsing aan deze aspecten heeft plaatsgevonden, en is beschreven in paragraaf 4.3.

4.2 Omschrijving aanvraag

De A2 Maastricht is in de jaren '60 aangelegd als stadsboulevard en als onderdeel van de verbinding tussen Amsterdam en Luik. Tussen de jaren '60 en nu is het autoverkeer sterk toegenomen. Tevens vormt de A2 nu onderdeel van de internationale hoofdverbinding E25 tussen Amsterdam en Genua.

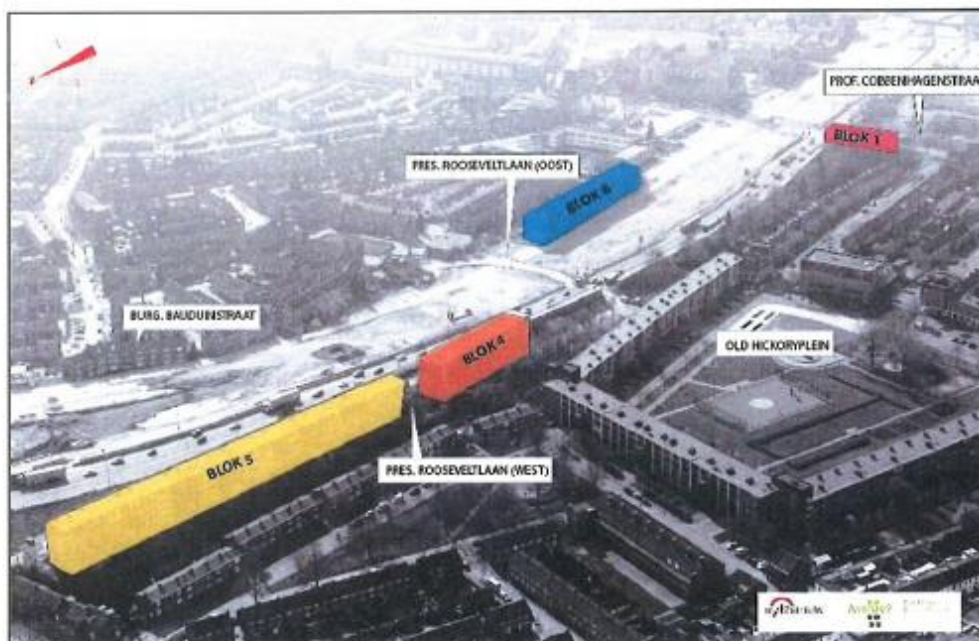
De situatie op en rond de A2-passage Maastricht vroeg dringend om een duurzame oplossing. De beperkte capaciteit van het verkeerssysteem met de aanwezige verkeersregelinstanties zorgde voor files en doorstromingsproblemen op de doorgaande route A2/E25. Dit leidde ook tot steeds meer problemen op het aansluitende regionale en stedelijke hoofdwegennet, hetgeen nadellig was voor de eenzijdige en daardoor kwetsbare bereikbaarheid van de Maastrichtse regio.

Op 25 juni 2009 heeft de Minister van V&W namens de stuurgroep A2 Maastricht bekend gemaakt dat het plan "de Groene Loper" van Avenue2 v.o.f. gerealiseerd zou gaan worden. Het plan omvat twee

tunnels boven elkaar met een scheiding van doorgaand en bestemmingsverkeer. Op het tunneldak is de Groene Loper gesitueerd; een verkeersluwe parklaan in de stad. Deze verbinding verbindt de stad met de Landgoederenzone.

Bij het realiseren van dit project worden verschillende gebouwen gesloopt, waarbij mogelijk beschermde soorten in het gedrang komen. Om die reden is een inventarisatie uitgevoerd naar de beschermde soorten in het gebied. Uit dit onderzoek, uitgevoerd in 2009 bleek dat er kraamverblijven en paarverblijven van de gewone dwergveermuis aanwezig zijn in het plangebied. De aanwezigheid van 11 paarverblijven is bevestigd in het veldonderzoek van 2017, waarvoor mitigerende- en compenserende maatregelen dienen te worden getroffen op een dusdanige wijze dat de functionaliteit van het habitat behouden blijft.

Het plangebied betreft de 4 flatblokken aan de President Rooseveltlaan 102a t/m 160d en 161a t/m 191d en de Cobbenhagenstraat 2a t/m 8d, te Maastricht en de daaromheen liggende gebouwen, zie ook figuur 1. In het plangebied ligt een relatief recht stuk snelweg, waarbij de ingreep zich richt op drie flatgebouwen aan de westzijde en één aan de oostzijde van de A2. Deze zijn in figuur 1 aangegeven als Blok 1 (roze), Blok 4 (oranje), Blok 5 (geel) en Blok 8 (blauw).

Figuur 1: Het projectgebied

4.3 Gewone dwergvleermuis

4.3.1 Andere bevredigende oplossing

Het project is locatie gebonden. De vier te slopen flatgebouwen zijn aan vervanging toe. De toekomstige woningen zullen energiezuiniger zijn en een gezonder binnenklimaat bieden. Door de sloopwerkzaamheden gefaseerd uit te voeren kunnen de kwetsbare periodes van vleermuizen zoveel mogelijk gemeden worden. Voor de handeling, waarop de aanvraag betrekking heeft, bestaat geen andere bevredigende oplossing. Dit aangezien de ingreep onderdeel vormt van het project 'de groene loper' dat voorziet in de ondertunneling van de A2 Maastricht. In het kader van de MER-procedure is een uitgebreide alternatievenstudie voor het gehele project verricht, waarbij het aspect flora en fauna nadrukkelijk is meegewogen. Hier zijn alle alternatieven op het huidige tracé (op het maaiveld en in een tunnel) en alternatieve tracés westelijk en oostelijk van Maastricht afgewogen. Het tunnelalternatief is hierbij als beste alternatief beoordeeld. Dit alternatief is vastgelegd in het tracébesluit A2 Passage Maastricht en bestemmingsplan A2 Traverse. Dit is met het stedenbouwkundige plan verankerd in het bestemmingsplan A2 Traverse Maastricht.

4.3.2 Belang

Op het aanvraagformulier is aangegeven dat de ontheffing is aangevraagd op basis van het volgende belang:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De ingreep vormt onderdeel van het project 'de groene loper' dat voorziet in de ondertunneling van de A2 Maastricht. Het project omvat de realisatie van een dubbellaagse tunnel in stedelijk gebied, tussen kruispunt Geusselt en knooppunt Europaplein, en de herinrichting van het bovengrondse gebied op en rondom de tunnel. De complexiteit en de hoge kosten van het project vragen om een integrale aanpak. Vanuit de opdrachtgever Projectbureau A2 Maastricht is de ontwikkeling van de infrastructuur en de vastgoedontwikkeling daarom integraal en financieel onlosmakelijk verbonden op de markt gezet. De realisatie van de infrastructuur en stedelijke vernieuwing is economisch gezien niet mogelijk zonder de geplande vastgoedontwikkeling waarvoor een aantal gebouwen gesloopt moeten worden. De A2 Maastricht is in de jaren '60 aangelegd als stadsboulevard en als onderdeel van de verbinding tussen Amsterdam en Luik. Tussen de jaren '60 en nu is het autoverkeer sterk toegenomen. Tevens vormt de A2 onderdeel van de internationale hoofdverbinding E25 tussen Amsterdam en Genua. De beperkte capaciteit van het bestaande verkeerssysteem met de aanwezige verkeersregelininstallaties heeft geresulteerd in files en doorstromingsproblemen op de doorgaande route A2/E256. Dit heeft ook geleid tot steeds meer problemen op het aansluitende regionale en stedelijk hoofdwegennet, hetgeen nadelig was voor de eenzijdige en daardoor kwetsbare bereikbaarheid van de Maastrichtse regio. De hoge verkeersbelasting en het sluipverkeer hebben tevens aanzienlijke leefbaarheidsproblemen in de langs de A2-passage liggende buurten veroorzaakt. Het gaat daarbij niet alleen om technische milieuaspecten (zoals geluid en luchtkwaliteit), maar ook om de verkeersveiligheid. Door de toenemende verkeersbelasting was de A2-passage een onneembare barrière in de stad geworden. Daarom is er gekozen de rijksweg A2 over de gehele lengte van de stadstraverse (tussen de knooppunten Geusselt en Europaplein) door een tunnel te leiden.

Om rondom de nieuwe A2-tunnel een samenhangend stedelijk gebied te creëren is een stedenbouwkundige visie ontwikkeld waarvoor een aantal flatblokken gesloopt moeten worden. Naast het verhogen van de samenhang in het gebied wordt hiermee ruimte gecreëerd voor nieuw vastgoed

waarmee financiële middelen worden gegenereerd voor het financieren van de benodigde weginfrastructuur en stedelijke vernieuwing

Sinds de start van de planontwikkeling voor het A2-project (begin 21e eeuw) is bekend dat de flatblokken 1, 4, 5 en 8 voor moeten worden gesloopt. Daarom is al jaren geen onderhoud meer uitgevoerd aan deze gebouwen. Het gevolg is dat de gebouwen zijn verwaarloosd. Daarbij komt dat de woningen in de flatblokken niet meer voldoen aan de eisen van deze tijd: de plattegronden zijn verouderd, de installaties versleten, de woningen ontbreekt het aan een fatsoenlijke buitenruimte en de gebouwen hebben geen lift. Daardoor zijn de woningen niet geschikt voor een brede doelgroep. De genoemde tekortkomingen kunnen niet met een grote renovatie worden opgelost, zodat sloop de enige oplossing is. Daarbij komt dat de gebouwen niet passen in het stedenbouwkundig plan voor de Groene Loper.

4.3.3 Staat van instandhouding

Binnen het plangebied zijn 11 baltsterritoria en 10 zomer/paarverblijfplaatsen aangetroffen. Deze verblijfplaatsen zijn verdeeld over de vier te slopen flatblokken. Een kraamfunctie is op geen enkele verblijfplaats aangetoond. Tevens zijn er geen massawinterverblijfplaatsen geconstateerd.

Middels een passieve wijze van verdrijving (exclusion flaps) wordt ten aanzien van vleermuizen verzekerd dat de werkzaamheden plaatsvinden nadat de verblijfplaatsen zijn verlaten en zo min mogelijk verstoring optreedt. Bovendien wordt nieuwvesting van beschermde soorten in de betrokken flatgebouwen steeds voor 3 oktober 2017 met gerichte maatregelen ontmoedigd. Dit is met name van belang om overwinterende vleermuizen in te slopen bebouwing te voorkomen. Met deze zorgvuldige aanpak wordt het doden van gebouwverblijvende soorten voorkomen en worden de betrokken vleermuizen zo veel mogelijk ontzien. Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning wordt schade aan de gewone dwergvleermuis zoveel mogelijk voorkomen.

In de omgeving van het plangebied binnen het leefgebied van de soort zijn hiernaast geschikte alternatieven aanwezig in de vorm van niet te slopen bebouwing in de stadswijken rondom de te slopen flats. Daarnaast blijft de resterende groenstructuur binnen het plangebied gehandhaafd en worden hierin de tijdelijke verblijfplaatsen aangelegd.

Binnen het nieuw te ontwikkelen vastgoed door Avenue2 v.o.f. worden 8 permanente kraamverblijfplaatsen en 44 permanente paar/zomerverblijfplaatsen gerealiseerd. Door de aanleg van de "groene loper" met nieuwe bomenlanen en vastgoed met verblijfplaatsen wordt de oude barrière die de N2-stadstraverse vormde opgeheven en wordt oostwest uitwisseling van vleermuispopulaties beter mogelijk gemaakt. Op deze oude barrière waarlangs de flats staan ontstaat een verbinding met groen en bebouwing met vleermuisverblijven. De groenstructuur langs de "groene loper" verbindt deze nieuwe stedelijke ontwikkeling met het buitengebied aan de Noordkant van het plangebied (groene en natte structuren). Hiermee zal het project geen negatief effect hebben op de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis en biedt het daarnaast kansen voor andere vleermuissoorten om zich binnen het plangebied te vestigen.

Met de handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, wordt dan ook geen afbreuk gedaan aan het streven de populatie van de gewone dwergvleermuis in het natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

De handelingen, waarop de aanvraag betrekking heeft, leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende gewone dwergvleermuis

4.4 Conclusie

4.4.1 Gewone dwergvleermuis

Voorts biedt het toetsingskader dat betrekking heeft op het beschermen van Habitatrichtlijnsoorten ten aanzien van de gewone dwergvleermuis voldoende gronden voor ontheffingverlening van de verbodsbepalingen als opgenomen in artikel 3.5.

4.4.2 Ten overvloede

Het is mogelijk dat in het projectgebied andere, dan uit onderzoeken gebleken, beschermde soorten voorkomen. In dat geval is mogelijk toch sprake van een overtreding van een of meer verbodsbepalingen van paragraaf 3.2 Wnb.

Bij (mogelijke) overtreding van verboden waarvoor bij dit besluit geen ontheffing is verleend, dient bij het bevoegd gezag een (aanvullende) ontheffing te worden aangevraagd.

4.4.3 Zorgplicht

Onverminderd de vrijstellingen, gedragscodes en ontheffingen dient altijd de wettelijke zorgplicht als bedoeld in artikel 1.11 Wnb voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving in acht te worden genomen. Dat houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.

BIJLAGE 5 LOGBOEK

Datum	Actie	Afspraken?	Vervolgactie?	Door	Met?	Uitgevoerd?
11-06-2017	• Aanlevering Activiteitenplan Wet Natuurbescherming Avenue2	• -	• -	Arcadis	-	-
14 09-2017	• Verlening ontheffing Wnb	• -	• -	-	-	-
23-10 t/m 25-10-2017	• Ontmoediging A2 flatblokken 1, 4 en 5	• Vrijgaveronde één week later na afronding	• Vrijgaveronde	Ecoloog	-	Uitgevoerd, 1-11-2017 en 2-11-2017
1-11-2017 en 2-11-2017	• Vrijgaveronde	• Vrijgave via EWP en vrijgavebrief	• -	Ecoloog		Uitgevoerd 16-11-2017
6-11-2017	• Vrijgave flatblokken 1, 4 en 5	• Ontmoediging intact houden tot aan sloop	• -	-	-	Uitgevoerd 6-11-2017
	•	•	•			
	•	•	•			
	•	•	•			
	•	•	•			
	•	•	•			
	•	•	•			
	•	•	•			
	•	•	•			
	•	•	•			
	•	•	•			
	•	•	•			
	•	•	•			
	•	•	•			

BIJLAGE 6 INPASSING PERMANENTE MAATREGELEN

Omdat het nieuwbouwplan nog niet geconcretiseerd is wordt hieronder een voorstel gedaan van de te realiseren verblijven. Het betreft de volgende twee types kasten :

- Inbouwkast Miecon (figuur 1)
- Inbouwkast Tichelaar (zie figuur 2)

Beide kasten betreft een prefab inmetseelkast die in de spouw kan worden geplaatst. De inbouwkast Miecon moet met een invliegsteen in de buitenschil toegankelijk worden gemaakt voor vleermuizen. De inbouwkast Tichelaar bevat al een invliegopening in het ontwerp. Beide betreft wel maatwerk in de zin dat de afmetingen kunnen worden bepaald. Daarmee zijn de kasten toe te passen in verschillende spouwmurdiktes.

Richtlijnen voor het plaatsen van deze mitigatie zijn als volgt:

- Te plaatsen aantallen zijn 44 inbouwvoorzieningen en 8 kraamverblijfskasten;
- Inbouwvoorziening voorstel Miecon. Afmetingen bepalen op basis ontwerp nieuwbouw. Minimum afmeting is 70 centimeter hoog, 50 centimeter breed met 2 - 4 lagen.
- Kraamverblijfskasten voorstel Tichelaar – aan elkaar te schakelen verblijven. Minimum afmeting is 80 centimeter hoog, 70 centimeter breed met 3 á 4 lagen.
- Inbouwkast dient in de nieuwbouw te worden verwerkt (spouw);
- Invliegopening dient zo hoog mogelijk geplaatst te worden, min. op 3 m. hoogte;
- Verdeling van voorzieningen verspreiden over de nieuwbouw;
- Verdeling van voorzieningen op woningen zoveel mogelijk variëren;
- Bij verdeling op woningen dient 75% van de voorzieningen op de warme zijde geplaatst te worden (expositie oost, zuidoost, zuid of zuidwestelijk);
- Opnemen van voorzieningen in bouwplan en afstemmen met ecooloog.

Figuur 1 Impressie Miecon inmetseelkast

Figuur 2 Impressie inmetselkast Tichelaar

Arcadis Nederland B.V.

Postbus 1632
6201 BP Maastricht
Nederland
+31 (0)88 4261 261

www.arcadis.com

Projectnummer: C05062.000065
Onze referentie: 079639834 A